

ONTWIKKELINGSPLAN Sibelga - ontwikkeling GAS

2025-2029

Inhoud

Inhoud

1 Strategie voor de ontwikkeling van de netwerken	3
2 Ontwikkeling van de netwerken	4
2.1 Overzicht van de verwezenlijkingen in 2023	4
2.1.1 Ontvangststations & Ontspanningsstations	5
2.1.2 MD-netwerk - Netwerkcabines - MD-aansluitingen	5
2.1.3 Klantcabines	6
2.1.4 LD-net	6
2.1.5 LD-aansluitingen	6
2.1.6 Meters	7
2.2 Analyse van het bestaande net	8
2.2.1 Aantal assets	8
2.2.2 Ontvangststations en drukreducerstations	9
2.2.3 MD- en LD-net	12
2.2.4 LD-aansluitingen	13
2.2.5 Gasmeters	15
2.3 Analyse van de externe factoren	17
2.3.1 Incidenten	17
2.3.2 Externe aanvragen	18
2.3.3 Niet-beheersbare factoren	19
2.3.4 Wetgevende gevolgen	21
2.4 Investerings 2025–2029	23
2.4.1 Voorstelling van de investeringen	23
2.4.2 Ontvangststations en ontspanningsstations	27
2.4.3 MD-net	27
2.4.4 Net- en klantcabines en bijbehorende aansluitingen op het MD-net	28
2.4.5 LD-net	29
2.4.6 LD-aansluitingen	29
2.4.7 Meters	30
2.4.8 Telecommunicatie	30
2.5 Kosten voor het realiseren van de investeringen 2025-2029	31

1 STRATEGIE VOOR DE ONTWIKKELING VAN DE NETWERKEN

Gezien de ontwikkelingsperspectieven die beschreven staan in het eerste deel van het ontwikkelingsplan, en om de veiligheid van de mensen en de bevoorrading te garanderen, is Sibelga van plan om te blijven investeren in haar gasnetten, maar enkel om ze in goede staat te houden. Het gaat om renovatie-investeringen die vooral gericht zijn op het afstoten van oude technologieën, of om geplande budgetten om te voldoen aan vragen van klanten, waaronder verplaatsingsaanvragen.

Per geval bekijkt Sibelga de mogelijkheid om de asset op te geven zonder de beoogde doelstellingen in gevaar te brengen.

Er zijn geen investeringen gepland om de gasnetten uit te breiden.

2 ONTWIKKELING VAN DE NETWERKEN

2.1 Overzicht van de verwezenlijkingen in 2023

De volgende tabel geeft een overzicht van de investeringen die in 2023 zijn gedaan ten opzichte van de prognoses die zijn begroot in het investeringsplan 2023-2027:

Rubrieken / Motivaties	Eenheid	Type investering							
		Onvermijdelijk		Mandatory		Risico/opportuniteit		Groot totaal	
		Totaal Voorzien 2023	Totaal gerealiseerd 2023	Totaal Voorzien 2023	Totaal gerealiseerd 2023	Totaal Voorzien 2023	Totaal gerealiseerd 2023	Totaal Voorzien 2023	Totaal gerealiseerd 2023
Ontvangststations & ontspanningsstations									
Vernieuwing van emissielijnen	aant.					2	3	2	3
Vervanging van meters in ontvangststations	aant.							0	2
MD-net									
Aanleg-net MD	m			1.700	689	500	321	2.200	1.010
Plaatsing/vervanging post kathodische bescherming	aant.					2	2	2	2
MD-aansluitingen									
Plaatsing / Vernieuwing MD-aansluiting klantcabine	aant.			17	13			17	13
Plaatsing / Vernieuwing MD-aansluiting netcabine	aant.		1	4	1	4	4	8	6
Netcabines									
Plaatsing nieuwe netcabine	aant.			3	1	2		5	1
Vernieuwing van een netcabine	aant.					8	7	8	7
Plaatsing/Vernieuwing van een cabinelokaal	aant.	3	2	2	1	4	2	9	5
Klantcabines									
Plaatsing klantcabine	aant.			17	13			17	13
Vernieuwing van een klantcabine	aant.					2	2	2	2
LD-net									
Aanleg LD-net volgens externaanvraag	m			4.200	2.180			4.200	2.180
Vervangingen LD-leiding ingevolge lekken, schadden, verouderde...	m					500	1.235	500	1.235
LD-aansluitingen									
Plaatsen / versterken / verplaatsen van LD-aansluitingen	aant.			633	342			633	342
Vervangen van verouderde / lekke LD-aansluitingen	aant.	280	279			1.070	718	1.350	997
Overdracht / vergangende LD-aansluitingen met of zonder vervanging van de netleiding	aant.					50	50	50	50
Behandeling stijgleidingen	aant.					135	152	135	152
Meters									
Plaatsen / versterken / verplaatsen gasmeter	aant.			4.200	3.229			4.200	3.229
Vervanging gasmeters ingevolge vernieuwing van de aftakking of defecten	aant.	662	481			2.940	2.129	3.602	2.610
Vervanging van LD-meters voor metrologische redenen	aant.					2.000	646	2.000	646

Tabel 1: Gebudgetteerd en uitgevoerd investeringen in 2023

In 2023 werd € **14.248.000** geïnvesteerd in de gasdistributienetten, als volgt uitgesplitst:

Rubriek	Geïnvesteed bedrag [duizend euro]
Ontvangststations & ontspanningsstations	928
MD-net	1.771
Netcabines	544
Klantcabines	356
MD-aansluitingen	486
LD-net	3.067
LD-aansluitingen	4.103
Meters	2.993
Totaal	14.248

Tabel 2: Investerings in gasdistributienetten in 2023

2.1.1 Ontvangststations & Ontspanningsstations

Sibelga heeft in 2023 haar programma voor de renovatie van de stations verdergezet, zoals aangekondigd in het investeringsplan 2022-2026.

2 emissielijnen werden gerenoveerd overeenkomstig de planning in het ontwikkelingsplan 2023-2027, waaronder 1 lijn van het station Haren die vervroegd werd vervangen naar aanleiding van een probleem met de regulatoren van het type 'Jetstream'. De renovatie van deze lijn was oorspronkelijk gepland voor 2024.

Ook werden 2 stationsmeters vervangen in het kader van het programma voor de systematische vervanging van 15 jaar oude stationsmeters, waaronder 1 meter in het station Marly en 1 meter in het station Zuid. Deze waren gepland voor respectievelijk 2024 en 2025. Deze vervangingen zijn vervroegd uitgevoerd om operationele redenen.

2.1.2 MD-netwerk - Netwerkcabines - MD-aansluitingen

In 2023 is 1.010 meter van de geplande 2.200 meter aangelegd

In 2023 is het aantal 'mandatory' plaatsingen op vraag van klanten of op verzoek van derden duidelijk gedaald in vergelijking met was is verwezenlijkt in 2022. In 2022 hebben we, na een periode van rust in de context van de pandemie, 1.596 meter aangelegd; de aangelegde hoeveelheden in 2023 laten een duidelijke daling zien, ver onder de gemiddelde waarden. Deze schommelingen zijn sterk afhankelijk van de maatschappelijke en energiecontext. De relatief grote hoeveelheden in 2022 vinden hun oorsprong in de voltooiing van projecten die vóór de pandemieperiode zijn gestart, terwijl de aanzienlijke daling die volgde in 2023 bijna zeker te wijten is aan de energiecrisis en de onzekere en volatiele aard van zowel de prijzen als de onduidelijke toekomst van gas.

Anderzijds werd 321 meter leiding gelegd als risk-opportunity, op een gepland totaal van 500 meter per jaar. Ter herinnering, deze installaties worden getriggerd door opportuniteiten door andere werven, wat de grote variatie in installaties verklaart die elk jaar worden uitgevoerd: 1.519 m geplaatst in 2019, 608 m in 2020, 45 m in 2021, 55 m in 2022).

In het jaar 2023 werden 8 van de in totaal 13 cabines gebouwd of gerenoveerd. 1 netwerkcabine werd gebouwd na een vraag om capaciteit en 7 andere werden gerenoveerd omdat ze verouderd waren.

Voor 2023 hadden we de mogelijke installatie van 2 nieuwe netwerkcabines gepland na de omschakeling van de netwerken van L-gas naar H-gas en de verlaging van de toevoerdruk van de LD-netwerken van 24 naar 21 mbar. De waarnemingen na de omschakeling hebben aangetoond dat extra cabines niet nodig zijn.

Wat de ‘gebouw’-investeringen voor netwerkcabines betreft, werden 1 kast, 2 kuipen en 2 luiken geïnstalleerd als onderdeel van de renovatie van installaties.

Tot slot werden in 2023 2 kathodische beschermingsstations geïnstalleerd om de kathodische bescherming van de gaspijpleidingen te garanderen.

2.1.3 Klantcabines

In 2023 zijn de gerealiseerde hoeveelheden lager dan de begrote hoeveelheden: Er werden 13 nieuwe klantencabines gebouwd en 2 cabines gerenoveerd tegenover een gepland totaal van 19 te bouwen of te renoveren cabines.

Na een relatieve stilte in 2021 en 2022, zeer waarschijnlijk door de gevolgen van de pandemie, zullen de aansluitingsaanvragen opnieuw stijgen. We stellen met name een toename vast van het aantal aanvragen voor aansluiting als onderdeel van omschakelingen van stookolie.

2.1.4 LD-net

In 2023 stellen we een duidelijke daling vast van het aantal zogeheten ‘mandatory’ LD-leidingen die worden gelegd in vergelijking met de vorige jaren (2022: 3.052 m, 2021: 3.226 m, 2020: 4.357 m). Er werd slechts 2.180 meter aan leidingen gelegd, als volgt verdeeld: 1.162 meter naar aanleiding van capaciteitsaanvragen, 706 meter in het kader van verhuisaanvragen en 312 meter als gevolg van verkavelingen.

De daling van de zogeheten ‘mandatory’ plaatsingen is toe te schrijven aan de hierboven aangehaalde oorzaken. Het gaat vooral om installaties in verkavelingen en uitbreidingen, terwijl tegelijkertijd het aantal installaties naar aanleiding van verhuisaanvragen sterk is gestegen ten opzichte van 2022 (2022: 293 m).

Ten slotte werd in 2023 1.235 meter aan leidingen gelegd wegens veroudering (begroot: 500 m). De gerealiseerde hoeveelheden schommelen vrij sterk van het ene jaar tot het andere (1.442 m in 2019, 348 m in 2020, 254 m in 2021, 131 m in 2022).

2.1.5 LD-aansluitingen

In 2023 werden 342 nieuwe aftakkingen (267 plaatsingen, 25 versterkingen en 50 verplaatsingen - 2022: 433 aftakkingen, 2021: 590 aftakkingen, 2020: 621 aftakkingen) gerealiseerd naar aanleiding van aanvragen van klanten, vergeleken met de geplande 633. De redenen voor de daling van het aantal ‘mandatory’ aftakkingen zijn zeer waarschijnlijk vergelijkbaar met die voor het aantal aangelegde ‘mandatory’ leidingen.

In 2023 werden 1.199 LD-aftakkingen vernieuwd, overgedragen of behandeld, vergeleken met de 1.535 die gepland waren. Ziehier de afrekening:

- 52 stijgleidingen die aan de verouderingscriteria voldeden werden verwijderd, met plaatsing van de meters in de kelder, of gerenoveerd door injectie van een afdichtingsproduct. De eerste optie geniet de voorkeur van Sibelga.
- 40 verouderde stijgleidingen werden behandeld en 112 stijgleidingen werden verwijderd. Dat maakt 152 stijgleidingen in totaal, hoewel er 135 waren voorzien.
- 997 defecte en/of verouderde LD-aftakkingen werden gerenoveerd, terwijl er 1.350 aftakkingen gepland waren. We brengen in herinnering dat in 2021 werd beslist om de hoeveelheid defecte en/of verouderde aftakkingen die jaarlijks gerenoveerd worden in het IP 2022-2026 te verhogen van 1.200 naar 1.350 aftakkingen. Het vervangen van verouderde aftakkingen gebeurt alleen bij opportuniteiten. De afname van het aantal vervangen aftakkingen is te wijten aan de daling van de opportuniteiten door werken voor het plaatsen van 'mandatory' meters en vervangen van meters om metrologische redenen.
- 50 LD-aftakkingen tegenover de geplande 50 werden overgedragen of vernieuwd in het kader van de vervanging van verouderde LD-leidingen.

2.1.6 Meters

In 2023 registreerden we:

- een nieuwe afname van het aantal meterplaatsingen op verzoek van klanten, namelijk 3.229 geplaatste meters (2.219 plaatsingen, 38 versterkingen/verzwakkingen en 972 verplaatsingen - gerealiseerd in 2021: 4.224 meters – gerealiseerd in 2022: 3.353 meters) tegenover een begroot aantal van 4.200
- Ook een daling van het aantal metervervangingen als gevolg van een sanering waarvoor wij het initiatief namen of als gevolg van een defect (Begroot aantal: 3.602 meters - Gerealiseerd in 2023: 2.620 meters) als we de vergelijking maken met de realisaties in 2022 (4.100 meters)
- Een daling van de gerealiseerde hoeveelheden in het kader van het programma voor de vervanging van meters om metrologische redenen: 646 meters werden geplaatst (Begroot aantal: 2.000 meters - Gerealiseerd in 2022: 1.581, 2021: 886, 2020: 583 meters)

De aantallen meters die zijn vervangen in het kader van saneringen zijn zeer sterk afhankelijk van de metervervangingen om metrologische redenen. Deze laatste activiteit zal immers de opportuniteit bieden om verouderde aftakkingen te vervangen. Bijgevolg, wanneer de configuratie zich voordoet, zullen de volledige aftakking en de verschillende meters vervangen worden. Gemiddeld tellen we in het Brusselse Gewest 2,6 meters per aftakking.

Het lagere aantal metervervangingen om metrologische redenen is dan weer te wijten aan het proces van technische controle van de meters dat in 2023 achterstand heeft opgelopen, waardoor het resultaat en het bekomen van de lijsten van de te vervangen meters werden uitgesteld.

2.2 Analyse van het bestaande net

Er werd een diepgaande **kwaliteitsanalyse** van elke assetklasse uitgevoerd aan de hand van belastinggegevens en gegevens over geregistreeerde storingen. Lekken en storingen in de werking worden vastgesteld naar aanleiding van onderhoudswerken die verlopen volgens het onderhoudsbeleid van de gasnetwerken, zoals voorgesteld in BIJLAGEN 6.3 Onderhoudsbeleid voor de netwerken.

2.2.1 Aantal assets

Het gasnetwerk bestaat uit verschillende assets die door Sibelga worden beheerd. Ze zijn onderverdeeld in klassen en hoeveelheden zoals samengevat in de volgende tabel:

Assetklasse	Eenheid	Hoeveelheid
Ontvangststations	p	7
Drukreducerstations	p	9
MD-leidingen	km	628
MD-aftakkingen voor netwerkcabines	p	477
MD-aftakkingen voor klantcabines	p	1 610
Drukreducerlijnen klanten	p	1 891
Residentiële MD-aftakkingen	p	758
LD-leidingen	km	2 309
LD-aftakkingen	p	189 206
LD-meters	p	507 795

Tabel 3: Hoeveelheden van assets per klasse

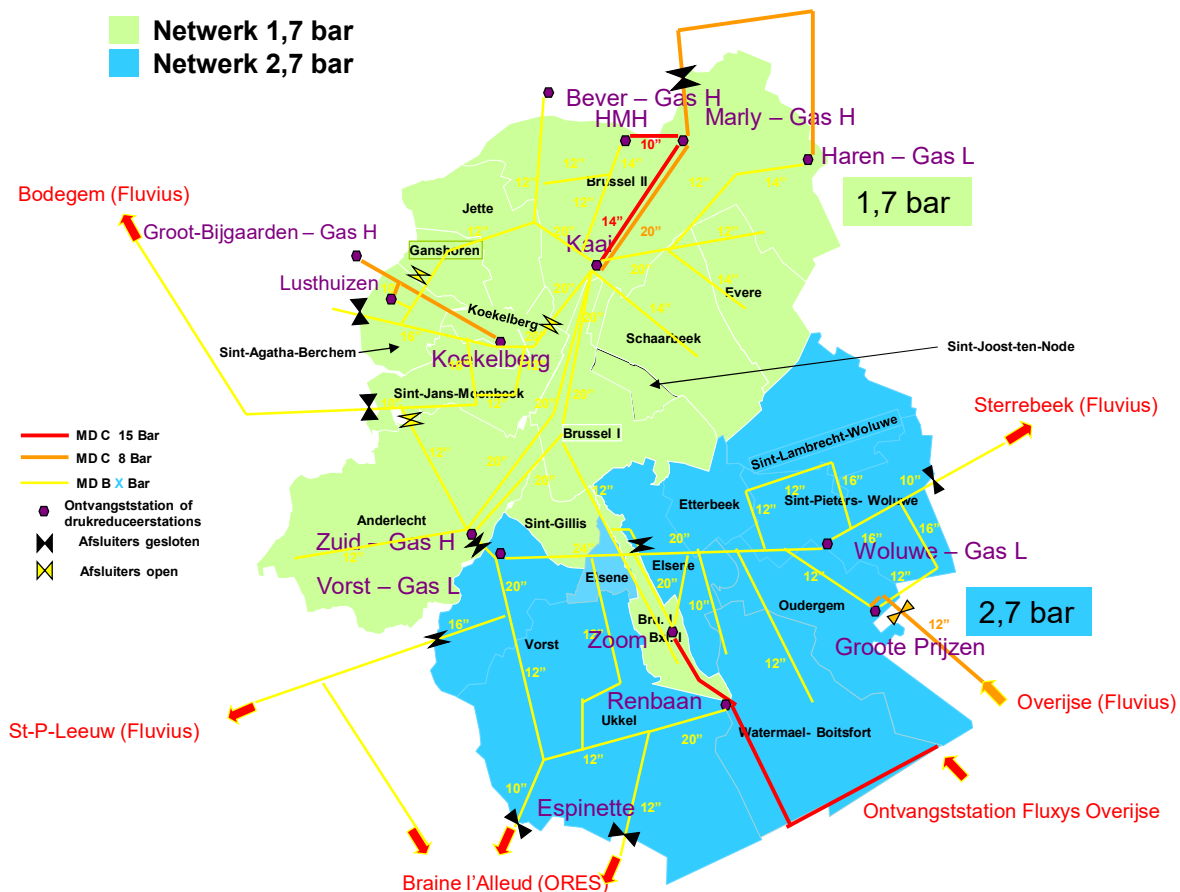
2.2.2 Ontvangststations en drukreducerstations

2.2.2.1 Bevoorrading

De hieronder weergegeven huidige configuratie van het net is het resultaat van de uitvoering van tal van projecten die als gemeenschappelijk doel de gasbevoorradingszekerheid wilden verbeteren, op korte en (middel)lange termijn. De structuur van dit netwerk garandeert vandaag en voor de toekomst de gasbevoorradingszekerheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Sinds 1 september 2022 wordt in het Brussels Gewest alleen nog ‘rijk’ gas verdeeld, ook wel ‘H-gas’ genoemd. H-gas wordt onder meer gewonnen in de Noordzee en in Qatar. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt omgeven door een ring van HD-leidingen die eigendom zijn van Fluxys. Van daaruit wordt gas geleverd aan de ontvangststations die op hun beurt het ‘H’-gas in het distributienet injecteren.

De intercommunale Sibelga bezit zeven ontvangststations verdeeld over één enkel GOS: Dat GOS wordt met geen enkele andere intercommunale gedeeld sinds de opsplitsing van de netten tussen de intercommunes Sibelga, Sibelgas en Iverlek/Dilbeek.

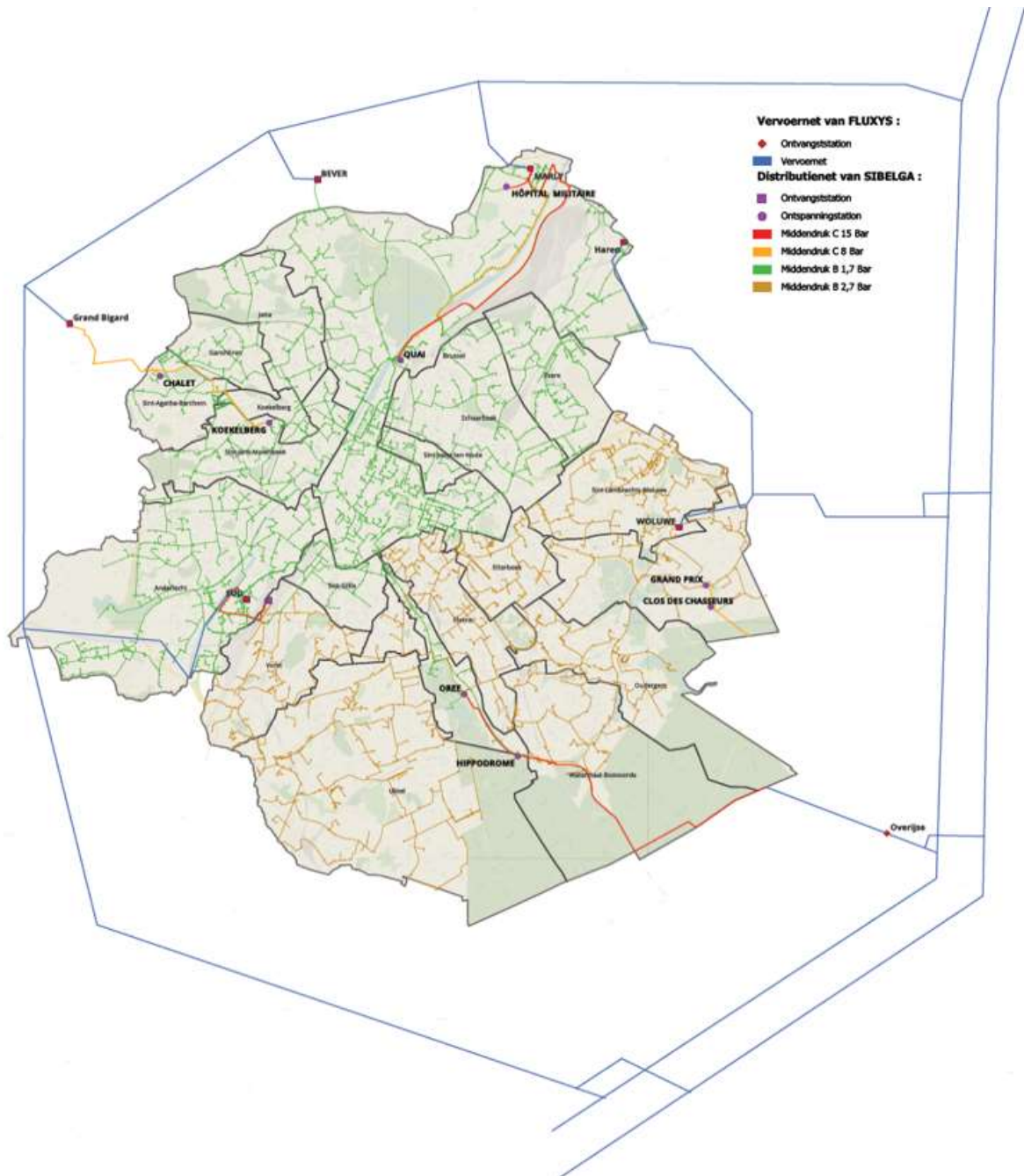

Figuur 1: Map van de distributiegasnetten van Sibelga, middelbare drukte B

Die zeven stations bevoorraden twee afzonderlijke MD LD-netten:

- De Sibelga-ontvangststations van Vorst en Woluwe en het station ‘Overijse’ van Fluxys bevoorraden een MD-net op 2,7 bar;

- De ontvangstations van Anderlecht, Marly, Groot-Bijgaarden, Bever en Haren bevoorraden een MD-net op 1,7 bar. De ontvangstations Bever en Haren worden door Fluvius beheerd. De drukreducer- en meetlijnen die het Sibelga-net bevoorraden zijn volledig gescheiden en worden beheerd door Sibelga.

Figuur 2: Map van de distributiegasnetten van Sibelga, middelbare drukten B & C

2.2.2.2 Belasting van de netten

Om haar studies over de gasnetten efficiënter te kunnen uitvoeren, gebruikt Sibelga SynerGI, een softwarepakket voor het simuleren van de gasstromen in de netten.

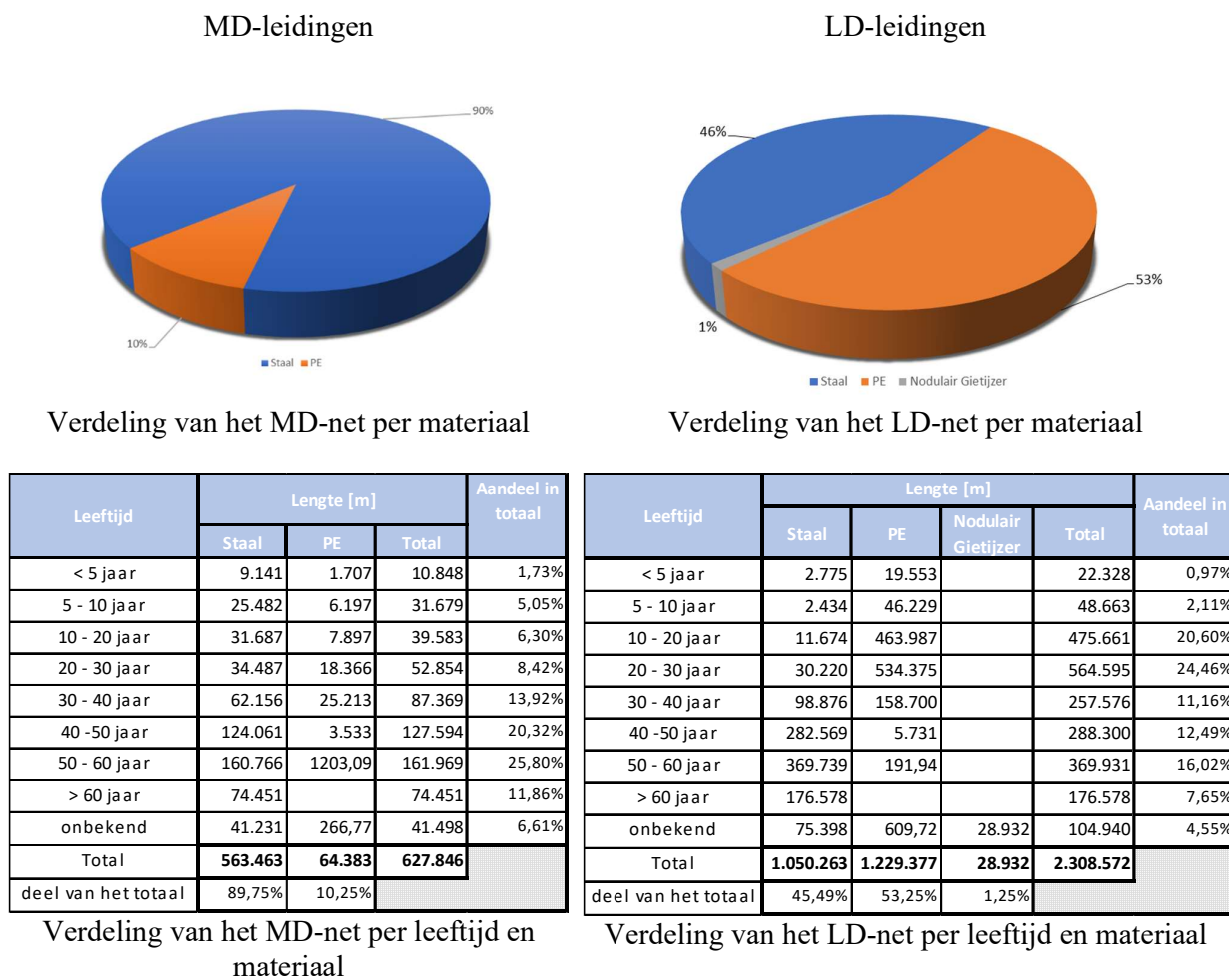
Deze toepassing maakt het mogelijk om de belastingen van de leidingen te berekenen, de integratie te simuleren van nieuwe aanvragen van aansluitingen, verschillende scenario's op te stellen bij de vervanging van leidingen of verschillende mogelijke structuren te simuleren in het kader van toekomstige projecten rond energietransitie zoals de toevoeging van een injectiepunt voor biomethaan of de omschakeling van aardgas naar alternatieve gassen.

De verbruikspieken die we registreerden tijdens de winter van 2022-2023, hebben geen drukvallen aan de uiteinden van de netten veroorzaakt. Daaruit blijkt dat de investeringen die we de voorbije jaren deden om de bevoorrading van het Brussels Gewest veilig te stellen terecht waren.

2.2.3 MD- en LD-net

2.2.3.1 Soorten en leeftijden van leidingen

De basisgegevens over de leeftijd en de aard van MD- en LD-leidingen zijn opgenomen in de Figuur 3.

Figuur 3: Leeftijd en aard van MD- en LD-leidingen

2.2.3.2 Kwaliteit van de uitrusting - Bedrijfszekerheid van de leidingen

Via periodieke steekproeven op het net houden we permanent toezicht op de bedrijfszekerheid van de leidingen. Wat de controles betreft, houdt Sibelga een hoger gemiddeld ritme aan dan wettelijk voorgeschreven (controle om de 5 jaar). Leidingen in staal en PE worden om de drie jaar nagekeken. In 2023 werd op die manier circa 986 km leidingen gecontroleerd (op een totaal van 2.935 km).

Alle vastgestelde lekken worden gedocumenteerd in een jaarverslag, dat overgemaakt wordt aan de FOD Economie, K.M.O., Middenklasse en Energie en geanalyseerd door Sibelga om de kwaliteit van de leidingen te waarborgen.

In 2023 bedroeg het aantal herstelde lekken per 100 km LD-leidingen 2,09 voor de stalen leidingen (2,38 in 2022) en 0,98 voor de PE-leidingen (0,65 in 2022).

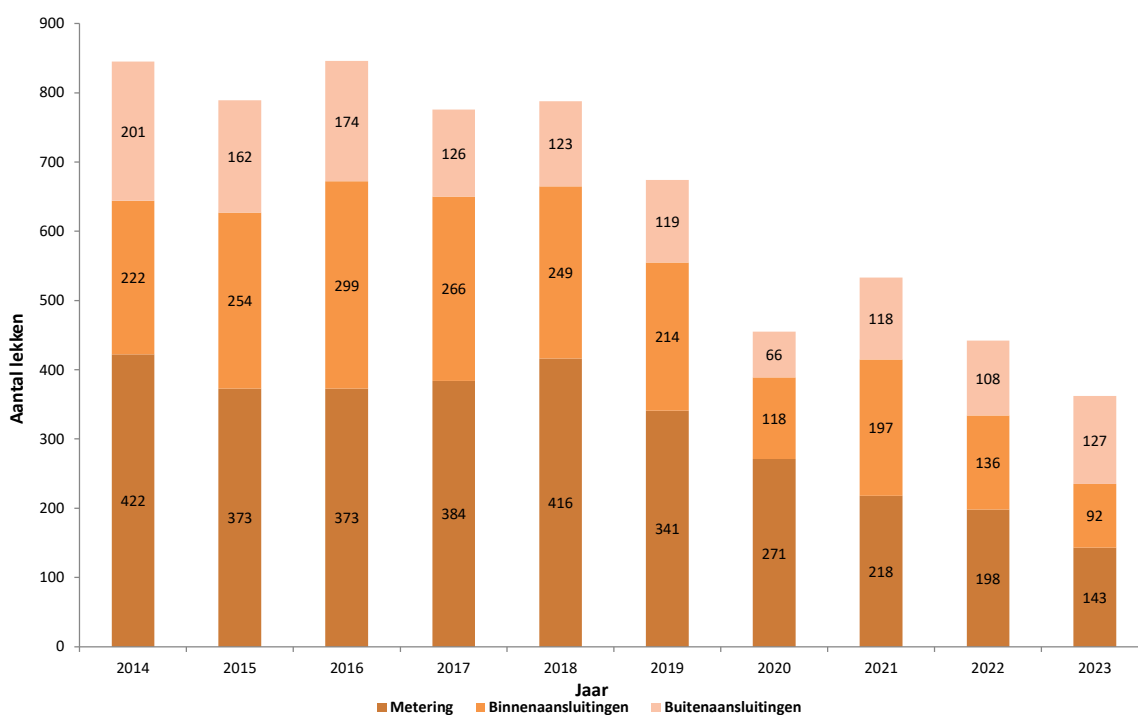
De stalen MD-leidingen worden van corrosie gevrijwaard door 75 posten voor kathodische bescherming.

Een ander criterium om de staat van de leidingen te beoordelen zou hun ouderdom kunnen zijn, maar uit onze analyses is nog geen correlatie gebleken tussen de ouderdom van de leidingen en het aantal lekken.

2.2.4 LD-aansluitingen

Voor oproepen gasreuk stelt Sibelga een noodtelefoonnummer ter beschikking dat 7 dagen op 7 en 24 uur op 24 te bereiken is.

In 2023 werden 360 lekken op LD-aansluitingen hersteld, waarvan 127 op het buiten- en 233 op het binnengedeelte van de aansluitingen. Hier is een grafiek met de evolutie van het aantal herstelde lekken op LD-aansluitingen, opgedeeld naar de locatie van het lek.

Figuur 4: Evolutie van het aantal herstelde lekken op LD-aansluitingen opgedeeld naar locatie

In 2023 stellen we een lichte stijging van het aantal herstelde lekken op het buitengedeelte van de leidingen vast, terwijl het aantal geregistreerde lekken op het binnengedeelte en op het meetgedeelte van de aansluitingen sterk is gedaald. Met uitzondering van 2020 is het aantal lekken dat jaarlijks wordt hersteld op het buitengedeelte van de aansluitingen relatief stabiel gebleven.

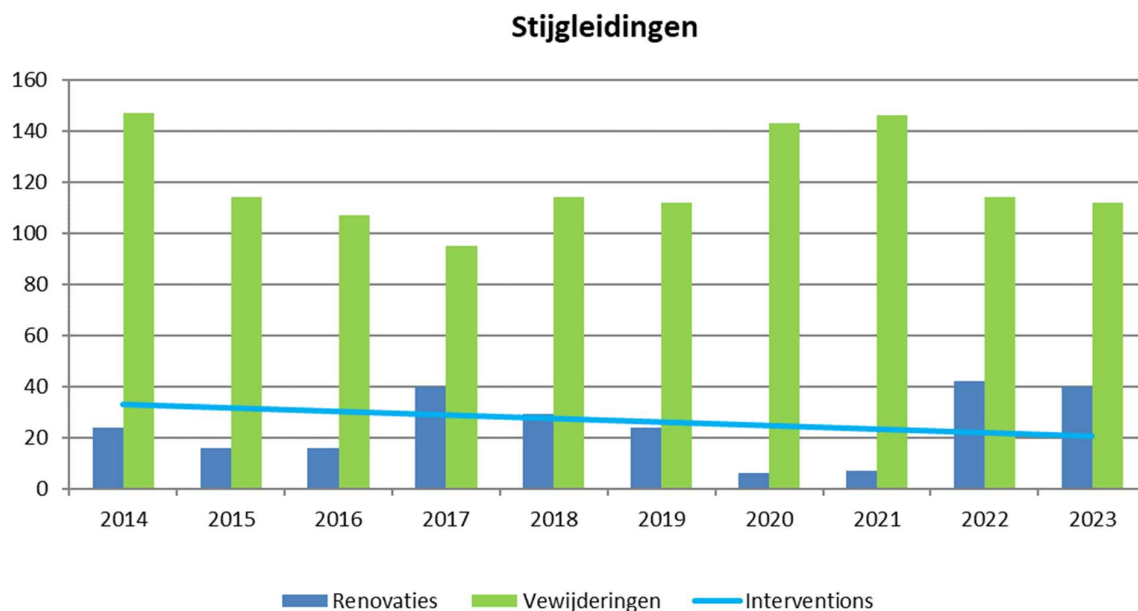
Het aantal herstelde lekken per 100 aftakkingen bedroeg in 2023 0,188 (2021 = 0,281, 2022 = 0,234), meting inbegrepen. Rekenen wij de meetinrichting niet mee, dan zakt dit cijfer tot 0,115 (2021 = 0,166, 2022 = 0,129).

In 2023 zijn de lekken die te wijten zijn aan de meetgroepen en aan de schroefdraadverbindingen goed voor 60% van de herstelde lekken op aftakkingen (2022 = 67%, 2021 = 76%).

De verschillende onderdelen van de aftakkingen die aan de oorsprong lagen van herstelde lekken maakten het mogelijk om criteria op te stellen voor de ‘staat van veroudering’ van aftakkingen (inclusief de stijgleidingen). Die specifieke criteria of eigenschappen (loden aftakkingen, schroefdraadverbindingen zonder kraag, 1/4 slag-meterkranen met borgmoer, 1/2 slag-meterkranen, enz.) alsook de afwezigheid van een onderbrekingsinrichting op het gedeelte van de aftakkingen dat zich buiten bevindt, worden gebruikt voor het opmaken van preventieve renovatie- en/of vernieuwingsprogramma’s voor de aftakkingen en de stijgleidingen. De grondige analyse van de lekken die wij elk jaar herstellen, heeft aangetoond dat Sibelga in het bijzonder aandacht moet besteden aan de systematische vervanging van loden aftakkingen, de geleidelijke vervanging van aftakkingen uit geasfalteerd staal die ouder zijn dan 60 jaar en van aftakkingen zonder afsluiter, en aan de verwijdering, de herstelling en de vernieuwing van de stijgleidingen.

De laatste jaren merken we een geleidelijke daling van het aantal lekken op aftakkingen op. Uit die daling kunnen we afleiden dat het beleid van vervanging van ‘verouderde’ aftakkingen en systematisch vervangen van membraanmeters positieve effecten oplevert.

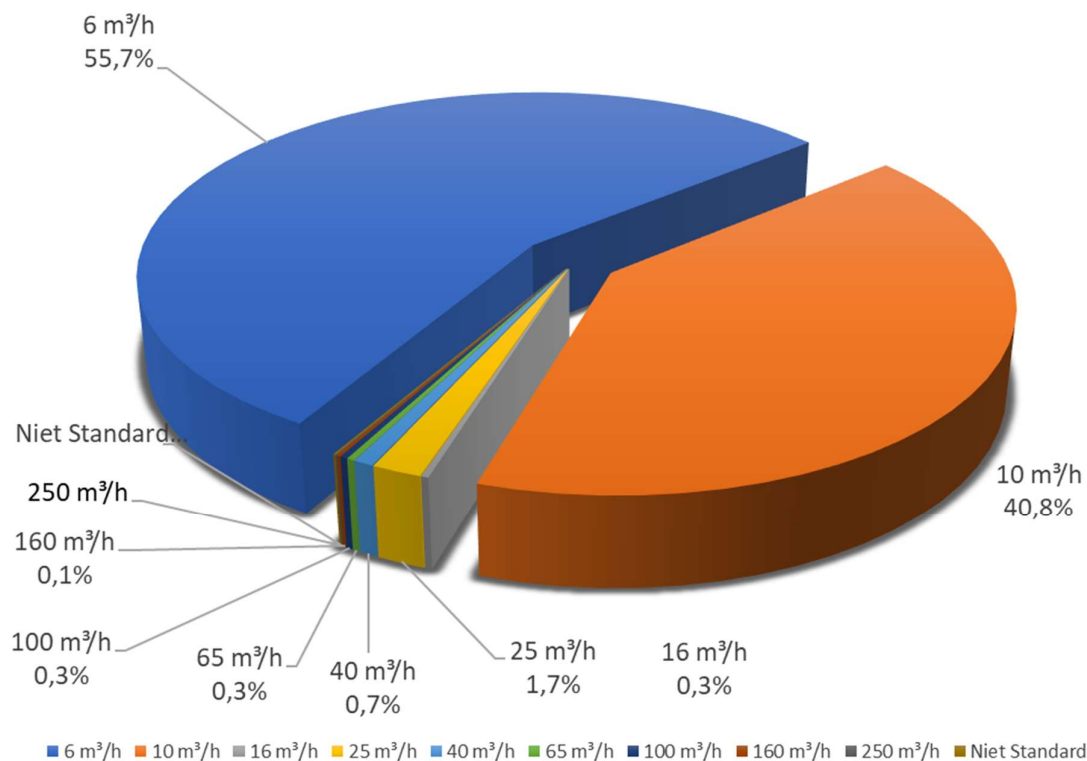
De volgende grafiek over de jaarlijkse evolutie van het aantal interventies op stijgleidingen, illustreert eveneens de positieve gevolgen van het investeringsbeleid dat gevoerd wordt voor verouderde installaties.

Figuur 5: Aantal renovaties en verwijderingen van stijgleidingen tegenover de evolutie van de interventies op stijgleidingen naar aanleiding van defecten

2.2.5 Gasmeters

Eind 2023 telde het gasmeterpark 507.795 meters. Onderstaande grafiek toont hun uitsplitsing naar kaliber:

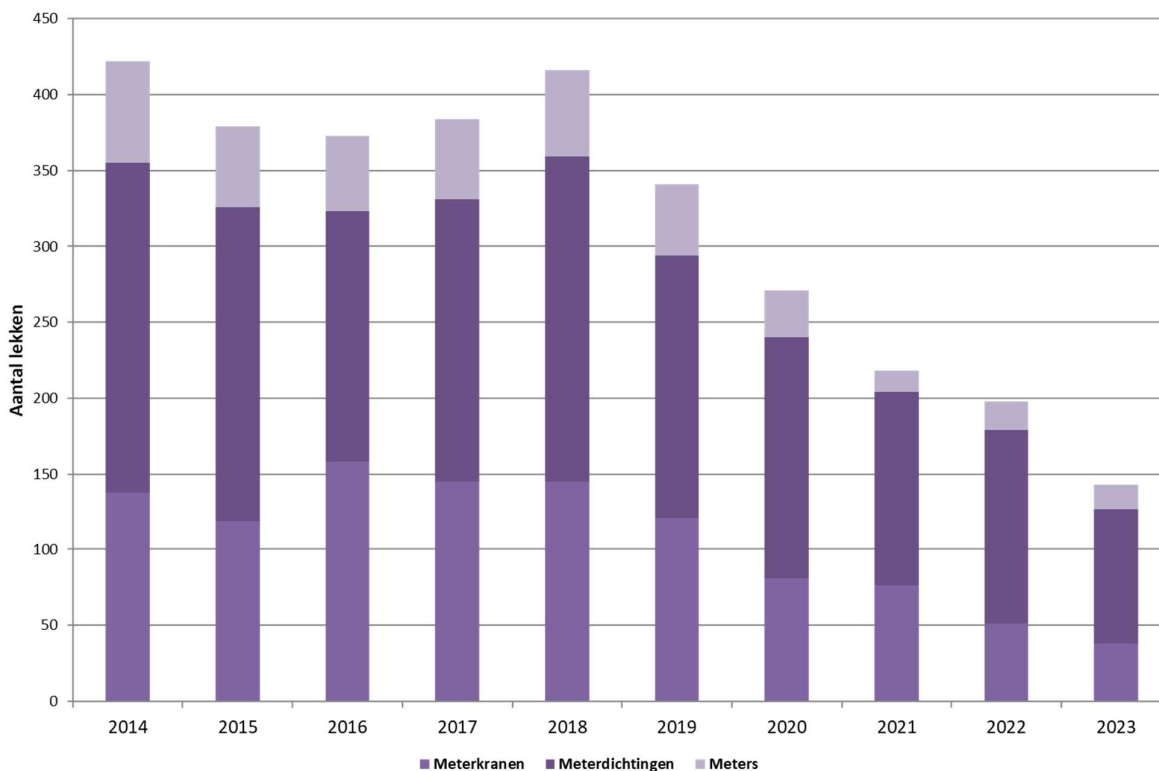
Figuur 6: Uitsplitsing van het meterpark naar kaliber

Eind 2023 waren er 434.377 leveringspunten actief.

Zoals eerder vermeld, werden in 2023 slechts 15 drukproblemen geregistreerd op de MD LD-netten. Deze problemen worden over het algemeen veroorzaakt door geblokkeerde meters, wat neerkomt op een gemiddelde van 3 defecte meters per 100.000 geïnstalleerde meters

In 2023 werden 143 lekken hersteld op de meetinrichting van aansluitingen.

De onderstaande grafiek toont de evolutie in de tijd van het aantal herstelde lekken op het gedeelte van de meetinstallatie, opgedeeld naar locatie van het lek.

Figuur 7: Evolutie van het aantal herstelde lekken op meetinstallaties

In 2023 bedraagt het aantal herstelde lekken ter hoogte van de meetinrichting per 100 meters 0,028 (ter informatie: dit bedroeg 0,053 in 2020, 0,043 in 2021 en 0,033 in 2022).

De grondige analyse van de lekken die wij elk jaar herstellen, wijst uit dat wij in het bijzonder aandacht moeten besteden aan de systematische vervanging van meters van het tweepijpstype door eenpijpstype bij het uitvoeren van werken die de vernieuwing vereisen van het binnengedeelte van de aftakkingen.

Overdracht van mechanische spanningen vanuit de binneninstallaties van klanten kan immers lekken veroorzaken op de drie componenten van de meetinrichting (kraan, afdichting, meter), maar vooral aan de dichtingen. Nu blijkt dat meetinstallaties die uit eenpijpsmeters bestaan hier minder gevoelig aan zijn.

Zo voorziet Sibelga de vervanging van 3.602 meters door eenpijpsmeters. Een deel van de tweepijpsmeters die vervangen worden in het kader van de vervanging van meters om metrologische redenen wordt eveneens door eenpijpsmeters vervangen.

2.3 Analyse van de externe factoren

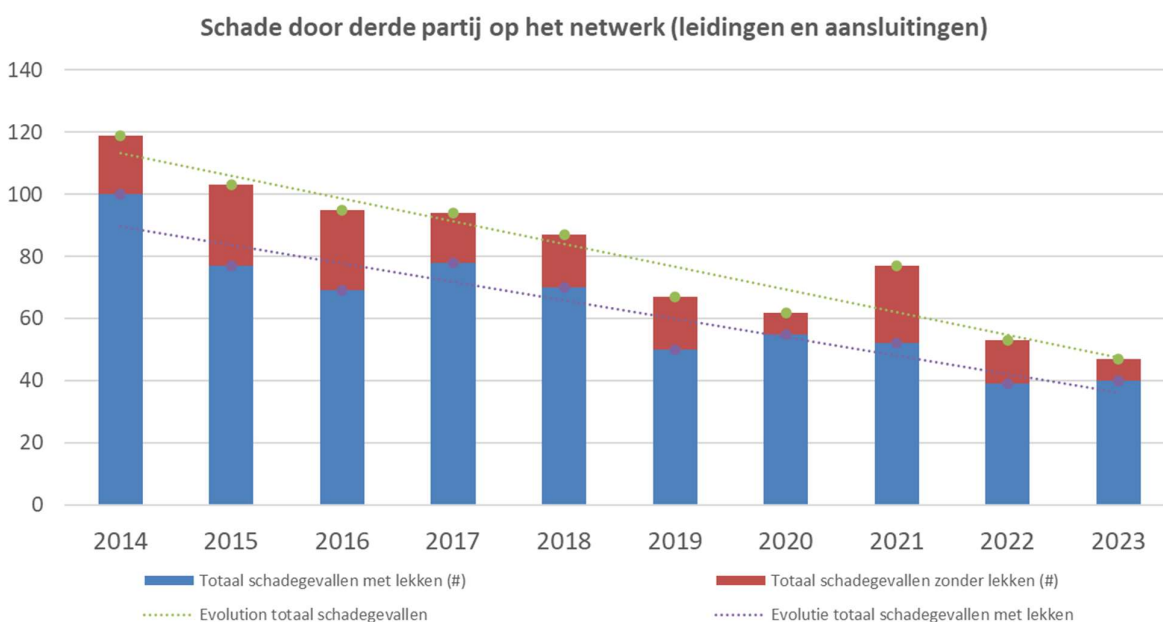
2.3.1 Incidenten

In 2023 waren er twee grote incidenten op de gasnetten:

- Op 20 april, Bergensesteenweg, hoek Doverstraat, Anderlecht: Het gaat om een gaslek dat veroorzaakt werd door het doorboren van een middendrukleiding. Het incident vond plaats tijdens grondwerken door een aannemer van Vivaqua. Er werd een veiligheidsperimeter ingesteld en de gebouwen rond het gebied waar het incident plaatsvond werden geëvacueerd.
- Op 9 mei, De Rivierendreef, Ganshoren: Er vond een explosie plaats in een flat op de 6e verdieping van een gebouw. De explosie werd gevolgd door een brand. De meter in de flat in kwestie was al verzegeld, dus er was geen gastoevoer naar de flat en geen aangesloten installatie. De oorzaak van de explosie moet nog door een expert worden vastgesteld.

Noch de staat van de netten, noch de uitvoering van ons veiligheidsplan is hierdoor in het geding.

In 2023 stellen we een nieuwe daling vast van het aantal schadegevallen door derden aan MD- en LD-leidingen vast. Dit bevestigt de neerwaartse trend in incidenten ondanks het uitzonderlijke jaar 2021, toen we een toename van het aantal schadegevallen zonder lekken registreerden.

Figuur 8: Evolutie van het totale aantal schadegevallen aan installaties van Sibelga veroorzaakt door derden

2.3.2 Externe aanvragen

Sibelga wordt regelmatig aangesproken in het kader van projecten tot verbetering van de mobiliteit, de bouw van infrastructuren of de ontwikkeling van vastgoed- en industriële activiteiten.

Dat zijn doorgaans ambitieuze projecten in fasen, die over verschillende jaren gespreid zijn. De planning voor de uitvoering van de werken is vaak gekoppeld aan het verkrijgen van de diverse noodzakelijke vergunningen, de technische beperkingen en de verschillende toegewezen budgetten.

Ondanks hun omvang, zijn dergelijke werken nauwelijks te plannen op middellange of lange termijn. Dat sommige werken om redenen van bevoorradingszekerheid van het net alleen tijdens de zomer uitgevoerd kunnen worden (mei-september) maakt het inplannen ervan op (middel)lange termijn des te moeilijker.

De jongste jaren werden wij vooral door de MIVB betrokken bij projecten voor het hernieuwen of aanleggen van eigen trambanen, voor het project metro Noord en door Vivaqua bij de vernieuwing van rioleringen,

We hebben ook gereageerd op verzoeken van bouwheren van grote vastgoedprojecten die de heraanleg van wegen impliceren. De aard van de werken heeft zeer uiteenlopende gevolgen voor de infrastructuur van het gasnet, onder meer afhankelijk van de leidingen en de configuratie van de site. Hierdoor schommelen de relatieve kosten sterk afhankelijk van de situatie. Bovendien varieert het aantal van deze projecten sterk van jaar tot jaar, waardoor de toegerekende kosten ook sterk variëren van jaar tot jaar en moeilijk te voorspellen zijn.

Voorbeeld 1: Brussel Mobiliteit - brug Jules de Trooz in Brussel 2

Het recentste door Brussel Mobiliteit gestarte project dat we vermelden in het vorige plan, is de aanleg van een doorgang voor fietsers en voetgangers en de inrichting van de openbare ruimte langs de linkeroever van het kanaal. Voor dat project is onder meer een doorgang onder de Jules de Trooz-brug nodig, wat tot complexe interventies leidt.

Het oorspronkelijke tracé, met verplaatsing van de leidingen met een grote diameter aan de uitgang van het station (Kaai) en onder het brugdek moest na analyse herzien worden. Daar komt nog bij dat de beperkingen van de verschillende netbeheerders de planning en de aard van de werken, met name om budgettaire redenen, complexer hebben gemaakt.

De startdatum van de werken is al enkele keren uitgesteld, omdat het project zich nog steeds in de studiefase bevindt bij Sibelga, dat geconfronteerd wordt met deadlines door de klant en vanwege de effectieve duur van de uitvoering.

Dit project is bijzonder representatief voor de aanzienlijke kostenimplicaties die kunnen voortvloeien uit complexe technische ingrepen op bijvoorbeeld 500-leidingen in staal, zelfs als de lengte van de aangelegde leidingen relatief klein is.

Voorbeeld 2: Brussel Mobiliteit - Generaal Wahislaan en Lambermontlaan in Schaarbeek

Dit andere herinrichtingsproject zou eind 2024 moeten beginnen en eind 2026 voltooid moeten zijn. Het project wil de fietspaden permanent maken, de verkeersveiligheid verbeteren en de kwaliteit van de openbare ruimte verhogen. Het aantal rijstroken tussen de Leopold III-laan en de Max Roosstraat wordt teruggebracht tot twee.

Deze herontwikkelingen zullen leiden tot de verplaatsing van lage- en middendrukleidingen. De detailstudies moeten de omvang van de vereiste wijzigingen nog bepalen. Maar de eerste studies geven aan dat waarschijnlijk 1.000 meter leidingen zullen moeten worden verplaatst.

Voorbeeld 3: MIVB - Leopold I-sstraat, Brussel 2

Er moest dringend een stalen leiding met een diameter van 500 worden verplaatst. De grondwerken die door de MIVB werden gestart, brachten aan het licht dat het uiteindelijke niveau van de rijweg niet langer de nodige dekking bood om de leiding te beschermen. Het uiteindelijke niveau moest worden aangepast om gelede bussen te laten rijden en het in- en uitstappen van mensen met een beperkte mobiliteit mogelijk te maken.

2.3.3 Niet-beheersbare factoren

2.3.3.1 Weersomstandigheden

Sommige werken kunnen omwille van de bevoorradsingszekerheid van onze netten alleen tijdens de zomerperiode uitgevoerd worden (van mei tot september).

Sibelga legt deze eis op omdat er een nauwe wisselwerking is tussen de belasting van een distributienet en de weersomstandigheden (Brussels Gewest: meer dan 80% van het verbruik is het gevolg van de behoefte aan verwarming). Hoe meer bewolking, neerslag en wind er is, hoe kouder het wordt:

- hoe hoger het verbruik van de klanten zal zijn
- hoe meer de transportreservercapaciteit van het distributienet zal dalen;
- hoe afhankelijker we zullen zijn van de injectie- en transportcapaciteit van onze netten.

De onbeschikbaarheid van de distributie-installaties die tot de ruggengraat van onze netten behoren en de bevoorrading van die netten verzekeren (bijvoorbeeld ontvangstation, drukreducerstations, hoofdleidingen aan de uitgang van stations, doorgang bij kunstwerken enz.) moet beperkt worden tot de zomerperiode omdat de behoefte aan energietransportcapaciteit op onze netten dan laag is. Zo niet zijn bijkomende werken nodig om de bevoorrading van de netten tijdens de winterperiode te garanderen.

Over het algemeen ontstaat er snel een wanverhouding tussen de investeringen die nodig zijn voor die aanvullende werken en de kosten voor een aanpassing van de planning van de werken.

2.3.3.2 Door de klant gewenste termijn vs. Uitvoeringstermijn voor Sibelga-werken

De uitvoeringstermijn die de bouwheer voor sommige projecten wenst, staat soms in schril contrast met de termijnen die Sibelga nodig heeft om ze uit te voeren. Daar zijn een aantal redenen voor:

- De levering van uitrusting die niet standaard is of buiten de normen valt en een termijn van minimaal 6 maanden vereist, zoals afsluiters, regelaars en meters voor stations, enz.
- Het gebruik van technieken voor specifieke plaatsingen, zoals plaatsing in goten, gericht boren, enz.
- Het verkrijgen van administratieve goedkeuringen (stedenbouwkundige vergunning, coördinaties, enz.)
- De eventuele aankoop van een terrein (bijvoorbeeld voor de verplaatsing van een station)

Sibelga kan haar installaties enkel verplaatsen indien alle voorwaarden, zowel administratief als technisch, vervuld zijn.

We merken maar al te vaak op dat bouwheren onvoldoende rekening houden met de impact van een project op de ondergrondse installaties van de nutsvoorzieningen bij (1) het ontwerp van hun project, (2) de planning van de uitvoering ervan en (3) de uitvoering van de werken.

2.3.3.3 Overheidsopdrachten en beschikbaarheid/kwaliteit van het gasmaterieel

- Evolutie van de markt

De markten evolueren richting overnames en een concentratiebeweging van de actoren. De tendens van die evoluties neigt naar een sterke inperking van de concurrentie, doordat er grote ondernemingen ontstaan. Gezien haar invloedssfeer en haar mature net dat niet meer groeit vertegenwoordigt Sibelga lokaal maar een beperkt verbruik.

De productassortimenten zijn generationaliseerd en we bevinden ons soms in situaties waarin we bepaalde producten die ons net nodig heeft niet meer of maar heel moeilijk kunnen verkrijgen. Hoewel onze producten gebaseerd zijn op Europese standaarden, is er niet altijd een andere netwerkbeheerder die hetzelfde materieel gebruikt, zodat er weinig fabrikanten zijn die alleen de door Sibelga vereiste hoeveelheden willen produceren. Dit is bijvoorbeeld het geval met luiken.

Een onderdeel dat specifiek is voor ons netwerk vervangen door onderdelen die niet overeenkomen met onze referenties, vergen aanpassingen aan de installaties waar ze worden geïnstalleerd, of meer werk. Deze veranderingen kunnen soms echter nodig zijn om een grote prijsstijging te vermijden of bij stopzetting van de productie/levering van producten.

De andere belangrijke evolutie waarmee rekening moet worden gehouden is de energietransitie. Deze voorziet een afname van het gasverbruik en vormt dus een risico voor de investeerders. Vanuit een (middel)langetermijnperspectief van stopzetting van producten door veranderingen in de interne strategie en herpositionering richting 'groenere' energiebronnen worden duidelijke beslissingen genomen om niet te investeren. Het leverings- en beschikbaarheidsrisico's geldt daarom voor alle producten met een dalende verkoop, d.w.z. al het gasmaterieel.

In 2023 is het vooral de inflatie en de daaruit voortvloeiende stijging van de lonen die de grootste impact hebben gehad op de prijzen in de contracten. De bevoorradingsstermijnen zijn gestabiliseerd in vergelijking met de covidperiode of het begin van de oorlog in Oekraïne.

- Technologische evolutie

Sibelga gebruikt 2, 3 en 4G telecommunicatietechnologieën om vanaf een afstand druk- of verbruiksgegevens te registreren (telemetrie). Het aangekondigde einde van 2G- en 3G-technologieën, respectievelijk gepland voor eind 2027 en eind 2024, houdt voor Sibelga twee wijzigingen in:

De aanpassing van het meetstelsel op afstand van de druk. Dit verplicht Sibelga om haar telecommunicatiestrategie van de drukgegevens te herzien. Sibelga wil van deze vervanging gebruikmaken om de inzet van de nieuwe dataloggers te optimaliseren. Hun plaatsing, aantal en de gebruikte technologieën in de nieuwe configuratie zijn bestudeerd, wat heeft geleid tot de herplaatsing van ongeveer 125 registratietoestellen ¹⁷ (Zie hoofdstuk 7.9 Telecommunicatie)

De aanpassing van bepaalde meetinstallaties. Sommige meters zijn immers uitgerust met dataloggers die gegevens kunnen uitlezen en ophalen. Bijna 3.000 dataloggers die op basis van deze technologieën werken, moeten daarom worden vervangen voordat 2G en 3G worden stopgezet.

2.3.4 Wetgevende gevolgen

In dit deel worden de wetgevende gevolgen beschreven die niet zijn genoemd in deel I: vooruitzichten - §2.2 Energietransitie.

Sibelga wil voldoen aan de op stapel staande veranderingen op het vlak van wet- en regelgeving rond de ontwikkeling en de exploitatie van de distributienetten, met inbegrip van de aansluitingen en de meters. Deze veranderingen zijn het gevolg van de vrijmaking van de markt en van de invoering van nieuwe voorschriften inzake veiligheid, kwaliteit of milieubeheer.

Sibelga stelt systematisch alles in het werk om ervoor te zorgen dat haar nieuwe installaties conform de wettelijke voorschriften zijn, onder meer door nauw samen te werken met de andere operatoren binnen Synergrid of via federale aankoopopdrachten voor materieel. Bepaalde aanpassingen om bestaande installaties opnieuw conform te maken kunnen echter heel zwaar uitvallen, waardoor Sibelga dat soort programma's liefst in de tijd spreidt, in overleg met de betrokken autoriteiten.

2.3.4.1 Beheer van het meterpark

Sinds de publicatie van het KB van 2012 wordt de beslissing om een reeks meters te vervangen, met uitzondering van meters in stations, uitsluitend genomen op basis van statistische technische controles die worden uitgevoerd op vraag van de Dienst Metrologie van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, in het kader van de specifieke wetgeving. Afhankelijk van de resultaten van de controles legt de Dienst Metrologie elk jaar de vervanging op van bepaalde reeksen van meters.

Tot op vandaag voorzag Sibelga in een budgettaire enveloppe voor de jaarlijkse vervanging, om metrologische redenen, van 2.000 meters. Evenwel, wetende dat:

- De populaties meters die de komende jaren zullen worden getroffen door technische controles relatief groot zijn, aangezien het meters betreft die begin jaren '80 werden geïnstalleerd en 45 jaar dienst zullen bereiken, en dat in het geval van een negatieve technische controle grote hoeveelheden meters zouden kunnen worden getroffen (uitgerekend bij de technische controle van 2022, die nog aan de gang is, werden twee families meters van meer dan 40 jaar oud buiten tolerantie bevonden)
- Na de beslissing van Fluvius om geen steekproeven meer uit te voeren op G4- en G6-meters, hebben de contacten die Synergrid nam met Metrologie niet geleid tot een beperking van het stijgend aantal meters die na 'steekproef' door Resa, Ores en Sibelga moeten worden weggehaald.

Sibelga stelt daarom voor om het budget voor de metervernieuwing om metrologische redenen aan te passen. (Zie hoofdstuk 5.4.7 Meters)

2.3.4.2 Slimme meters

Sibelga meent dat een uitrol van slimme gasmeters, zelfs beperkt, financieel niet redelijk is, noch passend, gezien de geringe variabiliteit van het gebruik (lineair verbruik naargelang van de temperatuur, weinig gedifferentieerd tariefaanbod), vergeleken met elektriciteit. Een proefproject is hier bijgevolg niet gerechtvaardigd.

Er moet echter een ad-hocoplossing worden overwogen. De ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest maakt in haar wijziging die op 20 april 2022 van kracht werd, de installatie van slimme meters immers mogelijk.

Volgens Art. 20 octies decies [1 § 1. De distributienetbeheerder kan geleidelijk slimme meters op het distributienet installeren in de volgende gevallen, rekening houdend met het algemeen belang en voor zover dit technisch haalbaar, financieel redelijk en evenredig is, gelet op de potentiële energiebesparingen:

- Als er een aansluiting wordt uitgevoerd in een nieuw of een ingrijpend gerenoveerd gebouw
- Als een meter vervangen wordt wegens ouderdom of technisch defect;

Volgens Art. 20 novies decies. [1 § 1. De slimme meter verstrekt plaatselijk informatie in reële tijd aan de netgebruiker over het gas dat hij van het net afneemt.

Deze informatie in realtime moet gemakkelijk geëxporteerd kunnen worden naar een informatietoepassing beschikbaar op de markt, ook als de netgebruiker de communicatiefunctie van zijn slimme meter niet geactiveerd heeft.

Sibelga voorziet in de mogelijkheid voor klanten die daarom vragen en die de bijbehorende kosten op zich nemen, om informatie over hun verbruik te ontvangen.

Sibelga heeft al een oplossing om de pulsen van de gasmeter ter beschikking te stellen. Via een toestel dat door de klant geïnstalleerd en geconfigureerd wordt kan daarmee het gasverbruik geregistreerd worden. Hoewel die oplossing beschikbaar is voor alle klanten, zijn het vooral de professionele klanten die er gebruik van maken en in zeer beperkte mate.

Ter informatie: terbeschikkingstelling van impulsen:

- 2021: 140 (40 voor meters niet boven 65 m³/h + 100 voor meters boven 65 m³/h)
- 2022: 138 (25 voor meters niet boven 65 m³/h + 66 voor meters boven 65 m³/h).
- 2023: 3 installaties voor meters niet boven 65 m³/h
- 2024: 40 aanvragen lopend

Voor de andere gebruikers is Sibelga begonnen met een analyse van de oplossingen van fabrikanten om over een eenvoudige, toegankelijke oplossing met minimale functionaliteit te beschikken.

2.3.4.3 Methaanwetgeving

De Europese klimaatwet maakt het wettelijk verplicht om te voldoen aan de klimaatdoelstelling van de EU om de netto-uitstoot van broeikasgassen in de EU tegen 2030 met minstens 55% te verminderen. Volgens de Commissie kan in de energiesector, die 19% van de totale methaanuitstoot voor zijn rekening neemt, de uitstoot het snelst, efficiëntst en kosteneffectiefst worden teruggeschroefd.

De nieuwe wetgeving zal de regels voor het monitoren en rapporteren van emissies aanscherpen en de principes voor het beheersen van de methaanuitstoot strenger handhaven.

De nieuwe regels omvatten met name:

- De verplichting om methaanemissies te meten, te melden en te verifiëren
- Het uitvoeren van controles van metingen door onafhankelijke controleurs
- De verplichting om installaties regelmatig te controleren op lekken en om de noodzakelijke herstellingen te identificeren

De nieuwe wetgeving, waarvan de teksten in april 2024 zijn goedgekeurd, moet in principe uiterlijk 6 maanden na de stemming in het EU-parlement worden toegepast.

Er worden analyses uitgevoerd om de directe gevolgen op de activiteiten van Sibelga te bepalen.

2.4 Investerings 2025–2029

In de regulatoire context zoals uiteengezet in de tariefmethodologie 2025-2029 moeten de investeringen die in dit ontwikkelingsplan worden aangegeven, volgens de tariefmethodologie en onder voorbehoud van goedkeuring door de regulator, worden gedekt door de kostenenveloppe ‘business as usual’ (dekt de afschrijvingen in lijn met het verleden) en door bijkomende kosten (dekken de afschrijvingskosten die voortvloeien uit de investeringen uit het ontwikkelingsplan die de afschrijvingen in lijn met het verleden overschrijden).

2.4.1 Voorstelling van de investeringen

2.4.1.1 Samenvatting

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de begrote investeringen voor de periode 2025-2029. In overeenstemming met de tariefmethodologie, die rekening houdt met het risico van ‘stranded costs’ tegen 2050, zijn de assets ingedeeld in 4 categorieën:

- Categorie 1: de in 2050 afgeschreven assets
- Categorie 2: Assets die opnieuw worden ingezet, getransformeerd voor gebruik en energiebronnen in verband met de energietransitie (niet in de tabel opgenomen categorie)
- Categorie 3: Assets die vervallen als gevolg van acties die onvermijdelijk en nuttig zijn op korte en middellange termijn ondanks hun suboptimaal karakter volgens het energiebeleid
- Categorie 4: Assets die vervallen als gevolg van acties die volgens het energiebeleid vermijdbaar en nutteloos zijn

Het grootste deel van de investeringen valt binnen categorie 1 of 3 en uitzonderlijk in categorie 2. Dit is te wijten aan de onzekerheden betreffende de toekomst van de gasdistributienetten. Daarom heeft Sibelga besloten om nieuwe investeringen zoveel mogelijk te beperken, met behoud van de veiligheid van het netwerk, de eigendommen en de mensen, om een kwalitatief hoogstaande gasbevoorrading te garanderen.

Sibelga heeft ook besloten om de creatie van assets van categorie 4 uit te sluiten.

Rubrieken	eenh.	Categorie	2025	2026	2027	2028	2029
Ontvangststations en ontspanningsstations - Uitrustingen							
Vernieuwing van emissielijnen	aant.	3	3	1			
Meters in ontvangststations							
Plaatsing/Vervanging meters in stations	aant.	1	2		1		
Vervanging Flow computer	aant.	1	3	3	4	4	4
MD-net							
Aanleg MD	m	3	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Plaatsing/vervanging post kathodische bescherming	aant.	1	2	2	2	2	2
MD-aansluitingen							
Plaatsing / Vernieuwing MD-aansluiting klantcabine en netcabines	aant.	3	14	14	14	13	13
Klantcabines							
Plaatsing/vervanging klantcabine	aant.	3	11	11	11	11	11
Vernieuwing van een klantcabine	aant.	3	2	2	2	2	2
Netcabines							
Plaatsing/vervanging van een cabinelokaal	aant.	3	6	6	6	5	5
Plaatsing/vervanging netcabine	aant.	3	1	1	1		
Vernieuwing van een netcabine	aant.	3	8	8	8	8	8
LD-net							
Aanleg-net LD	m	3	3.200	3.200	3.200	3.200	3.200
LD-aansluitingen							
Plaatsen/vervangen van LD-aansluitingen	aant.	3	1.785	1.748	1.711	1.674	1.637
Overdracht/Vervanging LD-aansluitingen als gevolg vervanging canalisatie	aant.	3	50	50	50	50	50
Behandeling stijgleidingen	aant.	3	135	135	135	135	135
Meters							
Plaatsing/Vervanging gasmeter	aant.	3	10.485	10.463	10.442	10.422	10.402
Plaatsing/vervanging data loggers meters	aant.	1	750	750	750		
Vevanging GOL	aant.	1	10	10	20	20	20
Télésignalering en télébediening							
Plaatsing/vervanging data loggers netwerk	aant.	1	40	40	45		

Tabel 4: Investerings gas 2025-2029 per categorie

We kunnen zeggen dat Sibelga momenteel een afwachtende houding aanneemt. De huidige context stelt ons niet in staat om de toekomst van onze gasnetten nauwkeurig te voorspellen. We hopen tegen 2030 een beter beeld te hebben. Ondertussen kan niet worden uitgesloten dat de investeringsniveaus moeten worden aangepast om de kwaliteit van de diensten en de naleving van de wettelijke voorschriften te garanderen.

We volgen de aanstaande inwerkingtreding van het Lucht-Klimaat-Energieplan op de voet. In het vooruitzicht van een vermindering van het aantal aansluitingen, hebben we dus nu al de geplande jaarlijkse hoeveelheden voor de periode 2025-2029 aangepast.

De anders historische hoeveelheden hebben het voorwerp uitgemaakt van nieuwe analyses. We verminderen dus de hoeveelheden voor de ‘mandatory’ activiteiten, terwijl we voorzichtig blijven wat betreft de zogeheten ‘risicoactiviteiten’. Hoewel Sibelga enerzijds de hoeveelheden voor nieuwe aansluitingen en de rechtstreekse gevolgen daarvan vermindert, handhaaft ze evenwel de hoeveelheden die noodzakelijk zijn voor het behoud van de veiligheid van personen, goederen en de bevoorradingszekerheid.

2.4.1.2 Details van geplande investeringen voor 2025

De door Sibelga geplande investeringen kunnen in drie groepen worden ingedeeld:

1. 'Mandatory' investeringen

Deze investeringen worden gedaan op verzoek van klanten of derden. De realisatie van nieuwe aansluitingen, het plaatsen van meters, werken aan bestaande aansluitingen, aangevraagd door klanten, net zoals de verplaatsingswerken op verzoek van derden, worden zo ingepland dat de gevraagde of in het technisch reglement vermelde termijnen nageleefd worden. De jaarlijkse hoeveelheden worden geraamd op basis van de historische gegevens. Hier vinden we de volgende elementen terug:

- **Externe aanvraag - vermogen:** Investering na een aanvraag om vermogen en/of voor de uitvoering van een werk aan een aftakking of een meter
- **Externe aanvraag - verplaatsing:** Investering naar aanleiding van een aanvraag voor een verplaatsing
- **Externe aanvraag - verkaveling:** Investering in een verkaveling.

2. Onvermijdelijke investeringen

Investeringen ter vervanging van defecte assets worden uitgevoerd om de continuïteit van de levering te waarborgen. De jaarlijkse hoeveelheden worden geraamd op basis van de historische gegevens. Hier vinden we de volgende elementen terug:

- **Na defect:** Investering voor de vervanging van een defect asset
- **Externe aanvraag - techn(olog)ische verplichting** Investering naar aanleiding van een externe gebeurtenis (Elia, Fluxys, regulator, enz.)

3. Investeringen Risico/opportunititeit

Ook investeringen op eigen initiatief genoemd. Deze investeringen hebben tot doel de beperkingen en risico's weg te werken die we hebben vastgesteld tijdens de analyse van het bestaande net en van de externe factoren. De benodigde hoeveelheden worden gespreid over verschillende jaren om rekening te houden met de beschikbare interne en externe arbeidskrachten, maar ook met de geplande of beschikbare budgetten.

Investeringen krachtens wettelijke verplichtingen, zoals de systematische vervanging van meters, worden ook in deze categorie ingedeeld. Hier vinden we de volgende elementen terug:

- **Wettelijk:** Investering om de installaties in regel te brengen met de wettelijke of regelgevende voorschriften
- **Economische of kwaliteitsimpact:** Investering om de exploitatiekosten en/of de kwaliteit van de netten en diensten (interventieduur, impact defect, aantal defecten enz.) te verbeteren
- **Verzadiging:** Investering voor het versterken van een subnet dat vanwege de verbruikstoename overbelast is.
- **Veiligheid:** Investering om de veiligheid van personen en goederen te verbeteren
- **Technologisch:** Investering als gevolg van technische incompatibiliteit met de huidige criteria.

Ziehier een overzicht van de in 2025 geplande investeringen. De meeste van deze werken hebben het voorwerp uitgemaakt van detailstudies en zijn nominatief.

Rubrieken	Totaal Voorzien 2024	Totaal Voorzien 2025	Mandatory			Onvermijdelijk		Risiko/opportuniteit				
			Externe vraag Capaciteit	Externe vraag Verplaatsing	Externe vraag Verkaveling	Ingevolge defect	Technologisch	Wettel.	Economische impact of kwaliteit	Verzadiging	Veiligheid	Technologisch
Ontvangstations en ontspanningsstations - Uitrustingen												
Vernieuwing van emissielijnen	3	3										3
Meters in ontvangstations												
Plaatsing/Vervanging meters in stations	2	2							2			
Vervanging Flow computer	-	3										3
MD-net												
Aanleg MD	2.200	1.500	550	700							250	
Plaatsing/vervanging post kathodische bescherming	2	2										2
MD-aansluitingen												
Plaatsing / Vernieuwing MD-aansluiting klantcabine en netcabines	22	14	12								2	
Klantcabines												
Plaatsing/vervanging klantcabine	17	11	11									
Vernieuwing van een klantcabine	2	2										2
Netcabines												
Plaatsing/vervanging van een cabinelokaal	7	6	1			3					2	
Plaatsing/vervanging netcabine	2	1	1									
Vernieuwing van een netcabine	8	8									2	6
LD-net												
Aanleg-net LD	4.700	3.200	2.200	500		500						
LD-aansluitingen												
Plaatsen/vervangen van LD-aansluitingen	1.983	1.785	455			260			420			650
Overdracht/Vervanging LD-aansluitingen als gevolg vervanging canalysatie	50	50									50	
Behandeling stijgleidingen	135	135									135	
Meters												
Plaatsing/Vervanging gasmeter	9.802	10.485	3.111			502		3.842	90		500	2.440
Plaatsing/vervanging data loggers meters	-	750					750					
Vervanging GOL	-	10										10
Télésignalering en télébediening												
Plaatsing/vervanging data loggers netwerk	-	40					40					

Tabel 5: Synthèse van de gasinvesteringen 2025

2.4.2 Ontvangststations en ontspanningsstations

Voor 2025 zet Sibelga haar programma voor de systematische vervanging van meters voort. In dit verband zullen in het station Zuid 2 meters worden vervangen die ouder zijn dan 15 jaar.

Sibelga is ook van plan om 18 zogeheten ‘flow computer’-installaties in de stations te vervangen. Deze verouderde apparatuur is nodig om volumes te corrigeren, maar ook om het THT te doseren dat essentieel is voor de odorisatie van het gas in het station. Sibelga voorziet in de vervanging van 3 installaties van dit type in 2025.

Sibelga zal ook haar programma voor de renovatie van de emissielijnen van de ontvangst- en drukreducerstations verderzetten.

We brengen in herinnering dat die emissielijnen uitgerust zijn met materieel dat niet langer gefabriceerd wordt en waarvoor het moeilijk en zelfs onmogelijk wordt om reserveonderdelen te vinden, zoals bijvoorbeeld de regelaars ‘Jet-Stream’, de pilot-regelaars ‘Bristol’.

Het programma en de planning voor de renovatie van de emissielijnen werden geoptimaliseerd naar aanleiding van de uitvoering van detailstudies. Als gevolg hiervan zijn de volgende beslissingen genomen:

- Het station ‘Militair Hospitaal’ wordt in 2024 vervangen door een nieuwe emissielijn te installeren in het station Marly en de toevoerleiding van het station ‘Militair Hospitaal’ te wijzigen van 14,7 bar naar 1,7 bar
- De renovatie van de twee emissielijnen van 14,7 bar/8 bar in station Marly, oorspronkelijk gepland voor 2025, vervroegen naar 2024
- De renovatie van de drie lijnen in het station Kaai, oorspronkelijk gepland voor 2024, uitstellen tot 2025
- In 2026 één lijn in het station Vorst renoveren
- Afzien van het renovatieproject van het station ‘Militair Hospitaal’, oorspronkelijk gepland voor 2027

Er worden financiële middelen uitgetrokken voor andere werken die hier niet nader worden toegelicht. Het gaat algemeen gesproken om werken met een beperkte omvang die aangegaan worden na incidenten of herstelling van uitrustingen en om diverse werken aan gebouwen.

2.4.3 MD-net

Wat het MD-net betreft, was het de bedoeling om tot 2024 1,7 km aan leidingen aan te leggen, waaronder:

- Versterkingen
- Uitbreidingen als gevolg van nieuwe aanvragen,
- Verplaatsingen van installaties op verzoek van derden.

Na de nakende inwerkingtreding van het Lucht-Klimaat-Energieplan zullen deze hoeveelheden worden teruggebracht tot 1,25 km per jaar. We verwachten immers een volledige afschaffing van het plaatsen van MD-leidingen in verkavelingen en aanzienlijk minder leidingen die worden aangelegd als gevolg van nieuwe aanvragen voor gaslevering.

Op basis van een risicoanalyse van stalen leidingen, werd door ons in 2013 een specifiek programma voor systematische vervanging van deze leidingen opgesteld. Tot in 2023 budgetteerden we financiële middelen voor de aanleg van 500 m leidingen. We merken echter op dat de schaarse opportuniteiten door coördinatie op initiatief van andere concessiehouders, de aangelegde hoeveelheden hebben doen

afnemen. We stellen daarom voor om de gebudgetteerde hoeveelheden met 250 meter per jaar aan te passen.

Dit budget zou onder bepaalde voorwaarden ook gebruikt kunnen worden voor het verhogen van de bevoorradingszekerheid en het vergemakkelijken van het beheer van de MD-netten B, met name in een toestand N-1. Deze investeringen zullen enkel gerealiseerd worden wanneer zich opportuniteiten voordoen die ze technisch en economisch verantwoord maken (coördinaties, externe aanvragen voor gaslevering, aanvragen voor verplaatsingen van installaties ...).

We merken op dat bepaalde werken voor het aanleggen van leidingen ook voortvloeien uit het plaatsen van afsluiters (die bijdragen tot de toeleveringszekerheid van de netten) en van uitrustingen voor kathodische bescherming (isolerende pakkingen, meetpunten, enz.).

Op het vlak van kathodische bescherming van het MD-net plant Sibelga ook de vervanging van een post en de plaatsing van een nieuwe onttrekkingspost.

Er zijn ook nog financiële middelen voorzien voor andere werken die hier niet in detail worden besproken. Het gaat om beperktere werken die uitgevoerd moeten worden naar aanleiding van incidenten of herstellingen van uitrusting (afsluiters, sifons, dichtingsringen ...).

2.4.4 Net- en klantcabines en bijbehorende aansluitingen op het MD-net

De plaatsing van nieuwe netcabines is voornamelijk afhankelijk van de vraag naar capaciteit. We verwachten echter een relatieve afname van deze aanvragen na de uitrol van het Lucht-Klimaat-Energieplan. De aanvragen voor conversies van stookolie naar gas zullen wellicht de gerichte installatie van netwerkcabines vereisen. Het is in dit vooruitzicht dat we het aantal netwerkcabines verminderen van 3 naar 1 per jaar.

Anderzijds plannen we voor elk jaar:

- De renovatie van 8 bestaande netwerkcabines.
- De civieltechnische werken voor 6 lokalen voor netcabines. Het betreft de plaatsing van een nieuwe kast, 2 nieuwe kuipen en 3 renovaties van toegangsluiken, waarvan sommige werden gecombineerd met aanpassingen aan de ventilatie van de lokalen om condensatie en corrosie van de uitrusting te voorkomen.
- Op basis van het werk dat de afgelopen jaren is uitgevoerd aan klantcabines en de verwachte conversie stookolie/gas, verwachten we de bouw van 11 cabines, tegenover 17 de voorgaande jaren. We plannen ook de renovatie van 2 klantcabines per jaar.
- De installatie van een nieuwe cabine omvat de vervaardiging, de plaatsing, de aftakking op het MD-net en de inbedrijfstelling.

Via het preventieve onderhoud van deze installaties volgen wij een reeks indicatoren die een beeld geven van de werking en de staat van veroudering van de bestanddelen van de MD-aansluitingen. Deze installaties zijn doorgaans oud, maar nog betrouwbaar.

Voor het renoveren van cabines op eigen initiatief onderscheiden we twee types beleid:

- de vervanging van uitrustingen die niet langer verkocht worden, en recyclage van deze uitrustingen tot reservestukken;
- De renovatie van cabines waarvan de uitrusting onder corrosie te lijden heeft;

Deze werken bestaan in het aanpassen van leidingen, het vervangen van drukregelaars en/of kuipen, toegangsluiken, ventilatiesystemen en cabinekasten.

Er worden financiële middelen uitgetrokken voor andere werken die hier niet nader worden toegelicht. Het gaat om beperktere werken, naar aanleiding van incidenten of herstellingen van uitrustingen en om verschillende kleine werken aan gebouwen.

Bij alle uitgevoerde werken, neemt Sibelga de noodzakelijke maatregelen om de geluids- en visuele impact van haar drukreducerinstallaties op het milieu te verminderen.

2.4.5 LD-net

Om te kunnen voldoen aan externe aanvragen voor het verplaatsen van installaties, verkavelingen en bijkomende gasleveringscapaciteit plannen wij tot in 2024 de aanleg van 4,2 km leidingen per jaar. We verwachten een volledig afschaffing van plaatsingen in verkavelingen en een aanzienlijke vermindering van uitbreidingen in het kader van aansluitingsaanvragen. De aantallen plaatsingen na aanvragen voor verplaatsingen blijven behouden gelet op de toekomstige projecten voor de herinrichting van wegen of de bouw van infrastructuur, zoals die voor metro Noord en de Havenlaan. De jaarlijkse hoeveelheden worden daarom gereduceerd tot 2,7 km/jaar.

We hebben ook financiële middelen voorzien voor 500 m leidingen die moeten worden vervangen omdat ze beschadigd of verouderd zijn. Deze zouden ook gebruikt kunnen worden voor het versterken van de LD-netten in het kader van opportuniteiten.

Tijdens deze werken zullen alle maatregelen getroffen worden om de impact op het milieu te beperken, met name in termen van hinder voor de buurtbewoners (toegang woning, netheid werf, lawaai), afvalsortering en mobiliteit.

Daarom geven wij de voorkeur aan projecten die in coördinatie plaatsvinden en werken wij nauw samen met de gemeenten voor hun renovatieprojecten van wegen.

2.4.6 LD-aansluitingen

Wij plannen om jaarlijks 1.330 aftakkingen in slechte of verouderde staat te vervangen. De vervanging van die aftakkingen zal geleidelijk gebeuren naarmate ze geïdentificeerd werden tijdens het systematische toezicht op de netten, bij de uitvoering van werken of na interventieaanvragen voor gasreuk.

Wij zijn ook van plan om 50 extra aftakkingen te vervangen na de vernieuwing van het LD-net.

Wij plannen de vernieuwing of verwijdering van 135 stijgleidingen per jaar in het kader van de vernieuwing van aftakkingen of na een interventieaanvraag voor 'gasreuk'.

We verwachten een sterke daling van het aantal aanvragen voor de plaatsing, versterking of verplaatsing van aansluitingen. Als gevolg hiervan schatten we het aantal nieuw te bouwen aansluitingen opnieuw in op 455 eenheden per jaar - een daling is verwacht voor de jaren 2026-2029 (in plaats van 633 eenheden per jaar tot 2024).

Naast de aftakkingen, genereren die aanvragen ook andere werken van kleine omvang die in het budget zijn opgenomen, zoals het plaatsen van een behuizing voor meters, het plaatsen van een extra afsluiter, de levering en plaatsing van leidingen met een lengte buiten de standaardnorm.

2.4.7 Meters

2.4.7.1 Werken op verzoek van klanten

Wat betreft de aanvragen voor het plaatsen, verplaatsen, versterking/verzwakking van meters op verzoek van klanten, schatten we de vraag lager in en stellen we voor om het budget aan te passen naar 3.111 meters in plaats van de 4.200 die gepland zijn voor 2025. Voor de volgende jaren wordt een daling verwacht.

2.4.7.2 Bij wet voorgeschreven vervanging van meters

Voor de vervanging van meters met non-conformiteiten op metrologisch vlak, werd op jaarbasis een voorlopige begroting van ongeveer 1.600 meters ingeschreven. Daar komen 400 meters bij die jaarlijks van het net worden weggenomen voor metrologische controles.

Zoals eerder aangegeven zal het risico om grote hoeveelheden meters te moeten vervangen de komende jaren waarschijnlijk toenemen.

Sibelga stelt daarom voor om de raming te verhogen, d.w.z. om het aantal meters dat om metrologische redenen moet worden vervangen te verhogen tot 3.842 in plaats van de oorspronkelijk geplande 2.000 per jaar. Ter informatie: deze aanpassing houdt rekening met zowel het risico op een negatieve technische controle als de toename van het aantal voor steekproeven weg te halen meters.

2.4.7.3 Vervanging meters

In 2011 werd beslist om bij renovatiewerken aan het binnengedeelte van aftakkingen de meters van het tweepijpstype systematisch te vervangen door meters van het eenpijpstype. Sibelga plant in dat verband de vervanging van 3.532 meters als gevolg van defecten of in het kader van saneringswerken.

2.4.7.4 Diverse werken aan meters

Verskillende werken voor het plaatsen, vervangen en verplaatsen van meters vloeien voort uit andere ingrepen van kleinere omvang, hoofdzakelijk bestaande uit kwaliteitstests van nieuwe meters, plaatsing van omzetters, pulsopname, herstellingen van schade ...

Het uitfaseren van de 2/3G-technologieën betekent ook de vervanging van de dataloggers van de meters die nodig zijn om de meetgegevens van bepaalde klanten op te halen. Bijna 3.000 dataloggers moeten daarom worden vervangen a rato van 750 stuks per jaar over een periode van vier jaar. De eerste 750 zullen vanaf 2024 worden vervangen.

We plannen om de komende jaren 80 verouderde 'GOL-Gaz On Line'-installaties te vervangen, waarvan een tiental in 2025. Die installaties zijn bedoeld voor het corrigeren van volumes (omschakeling van een gemeten naar een genormaliseerd volume) en het ophalen van meetgegevens.

2.4.8 Telecommunicatie

De aangekondigde stopzetting van 3G- en 2G-communicatietechnologieën, respectievelijk gepland voor eind 2024 en 2027, dwingt Sibelga om haar strategie voor telecommunicatie van drukgegevens te herzien. Sibelga heeft momenteel 42 registratietoestellen voor middeldruk en 125 voor lage druk.

We willen van deze verandering profiteren om de herplaatsing van nieuwe dataloggers te optimaliseren. De positionering, het aantal en de technologieën die in de nieuwe configuratie moeten worden gebruikt, zijn bestudeerd, wat heeft geleid tot de herplaatsing van 125 registratietoestellen. We zijn van plan om de komende 3 jaar de herplaatsing te voltooien, met 40 dataloggers voor de eerste 2 jaar en 45 dataloggers in 2027.

2.5 Kosten voor het realiseren van de investeringen 2025-2029

De geschatte kosten voor het realiseren van de investeringen in de gasdistributienetten waarin het ontwikkelingsplan 2025-2029 voorziet, zijn opgenomen in tabel 6 hieronder:

Geraamde kosten voor de uitvoering van de investeringen GAS 2025-2029						
Rubrieken	2025	2026	2027	2028	2029	Total PDD
Ontvangstations en ontspanningsstations - Uitrustingen	550.464	134.974	-	-	-	685.438
Meters in ontvangstations	90.769	45.080	85.276	62.290	63.411	346.827
Ontvangstation & ontspanningsstation - Gebouwen & Beveiliging	212.172	210.273	117.925	120.048	122.209	782.627
MD-net	1.873.146	1.906.862	1.941.186	1.976.127	2.011.697	9.709.018
MD-aansluitingen	215.459	219.337	223.285	208.310	212.060	1.078.451
Klantcabines	175.421	178.578	181.793	185.065	188.396	909.252
Netcabines	280.527	285.576	290.716	272.195	277.095	1.406.110
LD-net	1.424.085	1.449.719	1.475.814	1.502.378	1.529.421	7.381.416
LD-aansluitingen	3.154.572	3.127.802	3.101.954	3.069.229	3.022.634	15.476.191
Meters	2.725.054	2.749.816	2.798.129	2.635.915	2.655.784	13.564.699
Telesignalering en telebediening	127.369	127.300	145.490	-	-	400.158
Jaartotaal	10.829.036	10.435.318	10.361.567	10.031.558	10.082.708	51.740.187

Tabel 6: Geschatte kosten voor investeringen in GAS 2025-2029

De eventuele bijdragen van de klanten voor de werken ingevolge hun aanvragen voor nieuwe aansluitingen of aanpassingen aan hun aansluitingen of van derden ingevolge hun aanvragen voor verplaatsing van onze installaties zijn niet meegerekend in die bedragen.